

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

Основна информация:

Име на курса: Български фолклор: традиционни и съвременни аспекти

Лектор: доц. д-р Вихра Баева

Телефон: 0898475580

Имейл: vihra.baeva@iefem.bas.bg

Хорариум: 30 часа.

Анотация (до 150 думи):

Курсът има за цел да задълбочи познанията на докторантите върху спецификата, подходите и инструментариума и на фолклористиката, както и върху основния корпус от знания за българския фолклор. Дискутират се различните концепции за фолклора и основните му характеристики. Проследява се конструирането на фолклористиката като наука в международен и български контекст и се разглежда мястото ѝ в полето на хуманитарните и социалните науки. Докторантите се запознават с календарната и семейната обредност по българските земи като естествена среда на създаване и функциониране на фолклорните форми и с типологията на словесния фолклор: песни, приказки, неприказна проза и кратки жанрове, както и с някои основни фолклорни персонажи. Разглежда се взаимодействието между християнство и фолклор. Обсъжда се спецификата на фолклорното мислене и светоусещане, отражението му в различните сфери на човешка дейност и възможностите му да формира устойчиви нагласи, модели на поведение и идентичности в традиционното общество и в съвременността.

Курсът е насочен към докторанти в областта на хуманитаристиката и социалните науки.

Тематично съдържание на курса (кратко описание по теми или модули):

Модул 1: Що е фолклор. Специфика на фолклорното. Фолклористиката като наука и връзката ѝ с другите науки. История на фолклористиката.

Модул 2: История на българската фолклористика.

Модул 3: Що е ритуал? Календарна обредност.

Модул 4: Семейна обредност.

Модул 5: Видове и жанрове на словесния фолклор. Песенният фолклор и принципи на класификация на народните песни.

Модул 6: Фолклорната проза: приказки, легенди, предания, лични разкази. Кратки фолклорни форми.

Модул 7: Фолклорни персонажи.

Модул 8: Християнство и фолклор. Фолклорни представи и възгледи за света.

Форми на обучение и оценяване:

Дистанционно или присъствено обучение в зависимост от броя участници.

Текущи домашни работи след всеки модул: есета, реферати, упражнения.

Тест в края на курса.

Компетентности, придобити в резултат на обучението (3-5 точки):

- Овластяване на основни фолклористични понятия.

ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ – БАН

1000 София
ул. „Сердика“ № 4
<http://edu.bas.bg>

email: tdc-phd@cu.bas.bg
тел.: 02 987 31 67
02 979 52 60

- Познания върху развитието на фолклористиката, върху нейната методология и проблематика.
- Познания за българската фолклорна обредност, както и основните видове и “жанрове” на българския словесен фолклор и ключовите фолклорни персонажи.
- Умение за боравене с фолклорни текстове и осмислянето им с оглед на тяхната семантика и функции.
- Начални умения за създаване на текстове в областта на фолклористичните изследвания.

Литература:

Основна литература:

Георгиева, Албена. (съст.). *Българска митология и фолклор*. София, 2006.

Данчев, Георги, Анчо Калоянов (съст.). *Христоматия по българска фолклористика*. София, 1991.

Етнография на България. Т. 3. София, 1985.

Иванова, Радост. *Българската фолклорна сватба*. София, 1984.

Маринов, Димитър. *Народна вяра и религиозни народни обичаи*. София, 1994 (2 издание); 2003 (3 издание).

Митология на човешкото тяло. Антропологичен речник. Съставителство и научна редакция: Минчо Георгиев Атанасов. София 2008. (2 изд. 2016).

Отченашек, Ярослав, Вихра Баева (съст.). *Речник на термините от словесния фолклор*. България. Прага – София, 2013.

Допълнителна литература: ще бъде посочена при отделните модули.

Извори:

Българско народно творчество в дванадесет тома. Ред. колегия: Михаил Арнаудов, Иван Бурин, Христо Вакарелски, Петър Динеков, Димитър Осинин (отг. редактор). 1961-1963.

Българска народна поезия и проза. В седем тома. Ред. колегия: Петър Динеков, Годор Ив. Живков, Петър Караангов, Стефана Стойкова. София, 1981-82.

Сборник за народни умотворения, наука и книжнина / (след 1913 г.) Сборник за народни умотворения и народопис. т. 1-62.

https://liternet.bg/publish/katalog/razdeli/f_m.htm

Змей. Змеица. Ламя и хала. Сборник с фолклорни текстове. Съставителство и редакция: Вихра Баева (отг. ред.), Албена Георгиева, Валентина Ганева-Райчева, Доротея Добрева, Николай Вуков, Светла Петкова. София: Изток – Запад, 2017.

Допълнителна информация (по желание) (например: специални изисквания, лабораторно оборудване, предварителни знания):

Предварителни изисквания към участниците:

Да имат интерес и общи познания в областта на митологията и фолклора.

Да боравят със специализирана литература

Да умеят да излагат адекватно знанията си в писмен вид.

Да разполагат с компютър и интернет достъп.